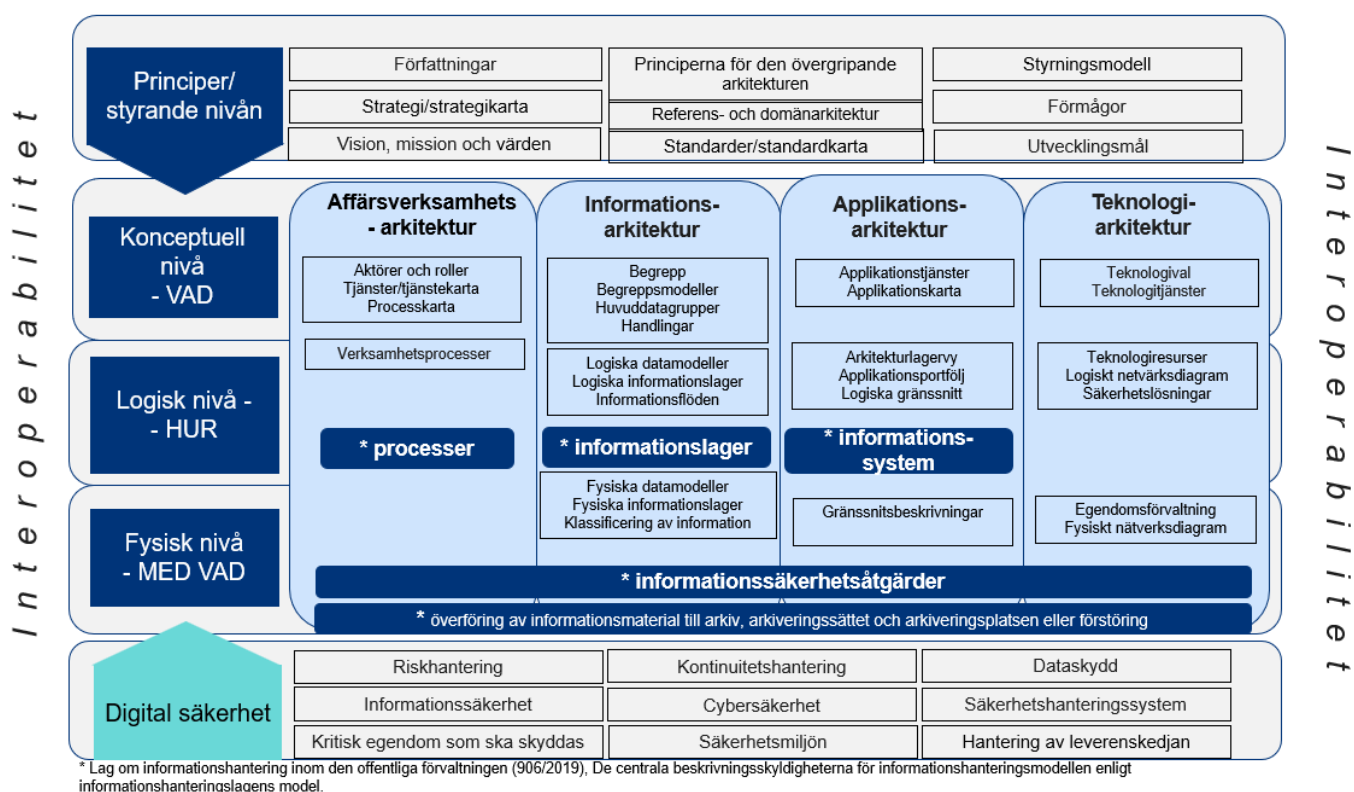

Arkitekturgillet

30.3.2026

Beskrivning av Suomi.fi för utvecklare ramverk för övergripande arkitektur

Källa: Suomi.fi för tjänsteutvecklare ramverk för den övergripande arkitekturen v. 1.5, bild 1 Ramverk för beskrivningarna av den övergripande arkitekturen.

Principiell/styrande nivå	
Element i bild 1	Beskrivning
Författningar	Författningarna utgör bindande ramvillkor för den övergripande arkitekturen. De omfattar lagstiftningen, förordningarna och myndighetsföreskrifterna som styr verksamheten, informationsbehandlingen, genomförandet av tjänsterna och tekniska lösningar. Den övergripande arkitekturen ska vara i linje med gällande författningar.
Strategi/strategikarta	Strategin fastställer organisationens långsiktiga mål och val. Strategikartan konkretiserar strategin i form av mål, prioriterade områden och orsakssamband mellan dem. Den övergripande arkitekturen fungerar som ett verktyg för verkställandet av strategin och strukturerar hur de strategiska målen förverkligas i verksamheten och strukturerna.

Arkitekturgillet

30.3.2026

Vision, mission och värden	Visionen beskriver det framtida tillstånd som eftersträvas, missionen organisationens grundläggande uppgift och värderingarna de principer som styr verksamheten. Dessa utgör den strategiska utgångspunkt som den övergripande arkitekturens målbild och utvecklingsriktlinjer grundar sig på.
Principerna för den övergripande arkitekturen	Principerna för den övergripande arkitekturen är permanenta riktlinjer som styr utvecklingen och fastställer hur lösningarna planeras och genomförs.
Referens- och domänarkitekturer	Referensarkitekturen definierar allmänna, återanvändbara modeller och principer för ett visst målområde. Domänarkitekturen (domain architecture) tillämpar och preciserar dessa för organisationens egen verksamhetsmiljö.
Standarder/standardkarta	Arbetet med den övergripande arkitekturen grundar sig på etablerade principer för beskrivning av arkitekturen och god praxis. I bakgrunden finns ISO/IEC/IEEE 42010, som gäller beskrivning av arkitekturen och som utgör ett allmänt referensunderlag för strukturen och tankesättet i arkitekturbeskrivningarna, men i det praktiska arbetet utnyttjas organisationsspecifika ramverk och modelleringspraxis, såsom TOGAF och ArchiMate.
Styrningsmodell	Begreppen hanteringsmodell och verksamhetsmodell används i kontexten till den övergripande arkitekturen delvis för olika saker, på vissa ställen överlappande. Hanteringsmodellen fastställer vem som styr och fattar beslut om arbetet med den övergripande arkitekturen och enligt vilka principer. Verksamhetsmodellen i sin tur definierar hur arkitekturarbetet och organisationens verksamhet genomförs i praktiken genom roller, ansvarsområden, processer och verksamhetssätt samt hur de strategiska målen kopplas till det dagliga arbetet och produktionen av tjänster.
Förmågor	Förmågorna beskriver organisationens varaktiga beredskap att producera värde och utföra sina uppgifter oberoende av de organisatoriska strukturerna. I dem kombineras verksamhet, information, kompetens och teknologi och de fungerar som en central bro mellan genomförandet av strategin och genomförandet av tjänsterna.
Utvecklingsmål	Utvecklingsmålen är konkreta mål som härletts från strategin och målbilden och som används för att utveckla nuläget. De styr vägkartan, projekten och den övriga utvecklingsverksamheten samt definierar vad som eftersträvas med ändringarna.

Affärsverksamhetsarkitektur

Arkitekturgillet

30.3.2026

Element i bild 1	Beskrivning
Aktörer och roller	Aktörerna och rollerna beskriver de parter som deltar i verksamheten samt deras ansvar och uppgifter. De förtydligar ansvarsfördelningen och stöder ett enhetligt genomförande av verksamhetsmodellen. Vanligtvis beskrivs detta som en RACI-matris.
Tjänster/tjänstekarta	Tjänsterna beskriver de helheter som organisationen erbjuder intressegrupperna. Servicekartan strukturerar tjänsterna till logiska helheter och beskriver deras inbördes relationer samt koppling till de strategiska målen.
Processkarta	Processkartan erbjuder en överordnad bild av organisationens centrala verksamhetsprocesser och relationerna mellan dem. Den stöder gestaltningen av helheten och inriktningen av utvecklingen med beaktande av automatiserade processer.
Verksamhetsprocesser	Verksamhetsprocesserna beskriver i detalj hur arbetet framskrider stegvis och hur tjänsterna produceras i praktiken. De konkretiserar verksamhetsmodellen och fungerar som utgångspunkt för utvecklingen och automatiseringen i enlighet med processkartan.

Informationsarkitektur	
Element i bild 1	Beskrivning
Begrepp	Begreppen definierar en gemensam förståelse för de betydelser och innehåll som används i verksamheten. De skapar en grund för en enhetlig tolkning av begreppen och interoperabilitet mellan olika aktörer och helheter.
Begreppsmodeller	Begreppsmodellerna beskriver de centrala begreppen, deras egenskaper och relationerna mellan dem oberoende av det tekniska genomförandet. De stöder den gemensamma förståelsen och fungerar som utgångspunkt för datamodelleringen.
Huvuddatagrupper	Huvuddatagrupperna strukturerar uppgifterna till logiska helheter som är centrala med tanke på organisationens verksamhet. De stöder informationshanteringen och de prioriteringar som görs inom utvecklingen.
Handlingar	Handlingarna beskriver officiella informationshelheter som ska förvaras och hanteras och som har officiell eller rättslig betydelse. De är kopplade till livscykelhanteringen av information och informationsstyrningen.

Arkitekturgillet

30.3.2026

Logiska datamodeller	De logiska datamodellerna beskriver informationens struktur och relationer på en systemoberoende nivå. De fungerar som en bro mellan begreppsmodellerna och de fysiska datamodellerna.
Logiska informationslager	De logiska informationsmängderna beskriver var uppgifterna som helhet har grupperats oberoende av det fysiska genomförandet. De bidrar till att skapa sig en helhetsbild av informationshanteringen.
Informationsflöden	Informationsflödena beskriver hur information överförs mellan system, tjänster och aktörer. De stöder planeringen av integrationer och livscykelhanteringen för information.
Fysiska datamodeller	De fysiska datamodellerna beskriver datastrukturen i det tekniska genomförandet, till exempel som databasstrukturer. De styr genomförandet och underhållet av systemen.
Fysiska datalager	De fysiska datalagren beskriver de konkreta lagringsplatserna och tekniska lösningarna för informationen. De stöder informationens tillgänglighet, prestationsförmåga och hanterbarhet.
Klassificering av information	Klassificeringen av information bestämmer de krav som ställs på behandlingen av uppgifter och som gäller uppgifternas sekretess, innehållsmässiga riktighet och användbarhet. Klassificeringen styr behandlingen, förvaringen, användningen och utlämnandet av information under informationens hela livscykel samt utgör grunden för tekniska och administrativa skyddsåtgärder och fastställandet av ansvar.

Applikationsarkitektur	
Element i bild 1	Beskrivning
Applikationstjänster	Applikationstjänsterna beskriver de funktionella helheter som applikationerna erbjuder och som används som stöd för verksamhetsprocesserna och produktionen av tjänster.
Applikationskarta	Applikationskartan erbjuder en överordnad bild av organisationens centrala applikationer och relationerna mellan dem. Den bidrar till att skapa sig en helhetsbild och identifiera överlappningar.
Arkitekturlagervy	Arkitekturlagervyn strukturerar applikationsarkitekturen i logiska lager, såsom användargränssnitts-, applikations-, databas- och integrationslager.
Applikationsportfölj	Applikationsportföljen beskriver de applikationer som organisationen använder och planerar att använda, deras användningsändamål, ägarskap och livscykel. Med hjälp av portföljen hanteras

Arkitekturgillet

30.3.2026

	överlappningar, kostnader och prioritering av utvecklingen i förhållande till målen för affärsverksamheten.
Logiska gränssnitt	De logiska gränssnitten beskriver interaktionsinnehållet mellan applikationerna, det vill säga vilka uppgifter och funktioner applikationen erbjuder eller använder utan någon förbindelse till det tekniska genomförandesättet. De möjliggör en oberoende utveckling av applikationerna, stöder interoperabiliteten och fungerar som utgångspunkt för genomförandet av fysiska gränssnitt.
*Informationssystem	Termen informationssystem som används i informationshanteringsmodellen och informationshanteringslagen samt termen applikation som används i helheten Suomi.fi för tjänsteutvecklare avser samma sak. Den terminologiska skillnaden beror på lag-, styrnings- och kommunikationskontexten och innebär ingen skillnad i begreppens sakinnehåll eller användningsändamål.
Gränssnittsbeskrivningar	Gränssnittsbeskrivningarna definierar det innehåll och de funktioner som gränssnittet erbjuder samt kraven på det tekniska genomförandet och utnyttjandet av dem, inklusive kraven på informationssäkerhet, åtkomsträttigheter och skydd.

Teknologiarkitektur	
Element i bild 1	Beskrivning
Teknologival	Teknologivalen definierar tillåtna och rekommenderade teknologier, plattformar och produkter som används i organisationen. De styr utvecklingen mot enhetlighet, hanterbarhet och kostnadseffektivitet.
Teknologitjänster	Teknologitjänsterna beskriver de allmänna tjänster som teknologiplattformen erbjuder, såsom identifiering, loggning, integration och kapacitetshantering. De stöder applikationerna och affärstjänsterna på ett enhetligt sätt som tillåter vidareutnyttjande.
Teknologiresurser	Teknologiresurserna avser tillgängliga kalkyl-, lagrings- och nätverkskapaciteter samt andra tekniska basresurser. De utgör grunden för körning av applikationer och tjänster.
Logiskt nätverksdiagram	Det logiska nätverksdiagrammet visar nätverksstrukturens huvudelement och förbindelserna mellan dem på en konceptuell nivå. Det innehåller inte uppgifter om utrustning eller placering, utan beskriver nätverkets funktionella struktur.
Säkerhetslösningar	Säkerhetslösningar beskrivs som en del av teknologiarkitekturen, men de utgör samtidigt ett genomgående område i hela den övergripande

Arkitekturgillet

30.3.2026

	arkitekturen. I beskrivningarna tar man hänsyn till centrala IT- och dataskyddskrav samt de kontroller och lösningar som stöder dem, och deras påverkan på processer, information, applikationer och teknologi.
Egendomsförvaltning	Egendomsförvaltning i den övergripande arkitekturen avser systematisk identifiering, beskrivning och livscykelhantering av organisationens funktionella informations-, applikations-, teknik- och säkerhetsegendom. Med hjälp av den bildas en helhetsbild av vilken egendom som används, vad de är kopplade till och hur de stöder organisationens syften.
Fysiskt nätverksdiagram	Det fysiska nätverksdiagrammet beskriver nätverkets konkreta genomförande, såsom enheter, förbindelser och placeringar. Det stöder det tekniska underhållet av nätverkslösningar samt felhanteringen och genomförandet av informationssäkerheten (SOC) i dem.

Digital säkerhet	
Element i bild 1	Beskrivning
Riskhantering	Riskhanteringen är en del av styrningen av den övergripande arkitekturen och säkerställer att lösningarna i den övergripande arkitekturen stöder en godtagbar risknivå. Den styr målbilden, prioriteringen och de arkitekturmässiga ramvillkoren i alla olika ÖA-aspekter (affärsverksamhet, information, applikation och teknologi)
Informationssäkerhet	Informationssäkerhet är ett krav som genomsyrar den övergripande arkitekturen och som beaktas i affärsverksamhets-, informations-, applikations- och teknologiarkitekturen. I den övergripande arkitekturen konkretiseras den som principer, riktlinjer och arkitekturmässiga ramvillkor.
Kritisk egendom som ska skyddas	Den övergripande arkitekturen identifierar kritiska objekt och objekt som ska skyddas som en del av beskrivningarna av nuläget och målbilden. Detta styr definitionen av skyddsnivå, beroenden och kontinuitetskrav.
Kontinuitetshantering	Kraven på kontinuitetshantering styr lösningarna i den övergripande arkitekturen, såsom användningen av reservarrangemang och decentraliserade lösningar. Kraven beaktas både i nuläget och i utvecklingen av målbilden.
Cybersäkerhet	Cybersäkerhet styr tekniska och applikationsmässiga lösningar i den övergripande arkitekturen utifrån hotmodellering och säkerställer att

Arkitekturgillet

30.3.2026

	den övergripande arkitekturen stöder prognostisering, observation och reaktionsförmåga.
Säkerhetsmiljön	Beskrivningen av säkerhetsmiljön utgör utgångsdata för den övergripande arkitekturs nuläge och utvecklingsbehov. Ändringar i den kan inleda uppdateringar av den övergripande arkitekturen och justering av målbilden.
Dataskydd	Dataskyddet integreras i den övergripande arkitekturen genom datamodeller, processer och applikationslösningar och stöder genomförandet av principen "privacy by design".
Säkerhetshanteringssystem	Ledningssystemen för säkerhet är kopplade till modell för hantering av den övergripande arkitekturen och arkitekturstyrningen. De säkerställer att lösningarna för den övergripande arkitekturen är i linje med godkända policyer och krav.
Hantering av leveranskedjan	Beroenden och risker i leveranskedjorna beaktas i den övergripande arkitekturen som en del av ekosystem- och teknologibeskrivningarna och stöder transparensen, bedömningen av alternativa lösningar och hanteringen av leverantörsberoenden.